

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 20/2017(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 10 Μαΐου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφώντος Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

Η κ. Αγγελική Λαζάρου, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των άρθρων 33(5)(α), 33(5)(β)(i), 33(5)(β)(ii) και 33(5)(β)(iii) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν τα εξής:

33(5) Η τηλεοπτική διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών απαγορεύεται:

(α) Από τις 06.00 μέχρι και τις 22:00 καθημερινά·

(β) από τις 06.00 μέχρι τις 23.00 κατά τη διάρκεια -

- (i) των σχολικών αργιών όπως αυτές καθορίζονται στους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης,
- (ii) του Σαββάτου και της Κυριακής,
- (iii) των ημερών που προηγούνται των πιο πάνω.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **28.2.2017** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση, που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 – 11:

1. Στις **17.12.2016**, ημέρα Σάββατο, μεταξύ των ωρών **17:20 – 17:30**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών Monopoly – Ηλεκτρονική Τράπεζα και Monopoly-Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(ii)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της διαφήμισης εκφωνήθηκαν τα εξής: **«Monopoly ηλεκτρονική τράπεζα, κι ο κόσμος γίνεται δικός σου μ' ένα χτύπημα της κάρτας. Και νέα Monopoly Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα. Οι πιστωτικές αντικαθιστούν τα χρήματα, κι όλες οι κάρτες διαβάζονται ηλεκτρονικά. Παιχνίδι αστραπή! Με Monopoly Ηλεκτρονική και Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα»**. Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης μεταδόθηκαν πλάνα όπου μια παρέα παιδιών διασκεδάζε, παίζοντας με τα δύο παιχνίδια. Το περιεχόμενο των παιχνιδιών ήταν ευκρινές, όπως για παράδειγμα οι κάρτες και το ηλεκτρονικό μηχάνημα. Ταυτόχρονα, προβλήθηκαν στην οθόνη οι δύο συσκευασίες των παιχνιδιών **«Monopoly ηλεκτρονική τράπεζα» και «Monopoly Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα»**.

2. Στις **18.12.2016**, ημέρα Κυριακή, μεταξύ των ωρών **22:10 – 22:20**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών «Jenga Classic», «Jenga Boom» και «Jenga Gold»**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(ii)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης εκφωνήθηκαν τα εξής: **«Jenga κλασικό, φτάσε τον πύργο σου στα σύννεφα, Jenga Boom, ενάντια στο χρόνο και νέο Jenga Gold, με χρυσά τουβλάκια. Ανακάλυψε πόσο Jenga Master είσαι!»**. Ταυτόχρονα στην οθόνη προβλήθηκαν πλάνα με δύο παιδιά που έπαιζαν με το Jenga κλασικό, στήνοντας τα τουβλάκια τους και προσπαθώντας να φτιάξουν ένα ψηλό πύργο, ο οποίος σε κάποια στιγμή κατέρρευσε. Ακολούθως, προβλήθηκε το περιεχόμενο των Jenga Boom και Jenga Gold και στο τέλος της

διαφήμισης προβλήθηκαν και οι τρεις συσκευασίες των προαναφερθέντων παιχνιδιών: **Jenga κλασικό, Jenga Boom και Jenga Gold.**

3. Στις **20.12.2016**, ημέρα Τρίτη, μεταξύ των ωρών **19:25 – 19:35**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση του παιδικού παιχνιδιού «Twister»**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης προβλήθηκε στην οθόνη η επιγραφή «ΑΣΚΗΣΗ TWISTER» μαζί με το χαλάκι Twister με τους χρωματιστούς κύκλους, ενώ σε επόμενο πλάνο εμφανίστηκαν κορίτσια πάνω στο χαλάκι να έχουν τοποθετήσει τα χέρια και τα πόδια τους στους κύκλους. Ακολούθως, προβλήθηκε πλάνο με τον δείκτη στο χρωματιστό ταμπλό του παιχνιδιού να γυρίζει και τα κορίτσια να αλλάζουν τις στάσεις τους σώματός τους πάνω στο χαλάκι Twister. Παράλληλα εκφωνήθηκαν τα εξής: **«Γυμνάσου με Twister. Tw - twister. Τεντώσου και κινήσου. Κι – κινήσου. Βάλε χέρια κάτω και πάλι πάνω. Πόζαρε τρελά, ασκήσου με χαρά»**. Στο τέλος της διαφήμισης προβλήθηκε πλάνο με την συσκευασία, το χαλάκι και το ταμπλό των χρωμάτων με το δείκτη του Twister, ενώ αναφέρθηκαν τα εξής: **«Twister. Ξύπνα το σώμα σου»**.

4. Στις **20.12.2016**, ημέρα Τρίτη, μεταξύ των ωρών **21:25 – 21:35**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση του παιδικού παιχνιδιού «Nenuco Μαμ Πιπί»**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης προβλήθηκαν δυο κορίτσια να παίζουν με την κούκλα – μωρό «Nenuco» και μεταξύ άλλων, να ετοιμάζουν φαγητό στο μιξεράκι - παιχνίδι, να ταΐζουν την κούκλα, να της αλλάζουν την πάνα και να την βάζουν να καθίσει στο καθικάκι – γιο - γιό. Παράλληλα εκφωνήθηκαν τα εξής: **«Nenuco Μαμ Πιπί. Η Nenuco πεινάει. Φτιάξε της να φάει. Στο μίξερ βάλε**

το φαγητάκι. Και ταΐσε την με το κουταλάκι. Τελείωσε το φαγητό; Βαλ' την πάνω στο γιο – γιό». Στο τέλος της διαφήμισης προβλήθηκε πλάνο με την συσκευασία της κούκλας «Nenuco Μαμ Πιπί» μαζί με τα σκεύη και τα αξεσουάρ που περιλαμβάνει το παιχνίδι, ενώ αναφέρθηκε ξανά η ονομασία του παιχνιδιού: «**Nenuco Μαμ Πιπί**».

5. Στις **21.12.2016**, ημέρα Τετάρτη, μεταξύ των ωρών **17:25 – 17:35**, ο οργανισμός μετέδωσε διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών «**Super Χημεία**» και «**Εργαστήριο Ρομποτικής**», της σειράς επιτραπέζιων παιδικών παιχνιδιών «**Μαθαίνω και Δημιουργώ**», κατά παράβαση του άρθρου **33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης εκφωνήθηκαν τα εξής: «**Γίνομαι Χημικός και πειραματίζομαι στο μεγαλύτερο εργαστήριο χημείας. Δημιουργώ χημικές αντιδράσεις και μαθαίνω την επιστήμη της χημείας**». Στην οθόνη αναγράφηκαν τα εξής: «**Παρατήρησε τις χημικές αντιδράσεις**», «**180 διασκεδαστικά πειράματα**». Ταυτόχρονα προβλήθηκαν πλάνα με χαρούμενα παιδιά που έπαιζαν με απομιμήσεις δοκιμαστικών σωλήνων, καθώς επίσης εμφανίστηκαν γιγάντιοι δοκιμαστικοί σωλήνες στους οποίους φαίνονταν μέσα τα παιδιά να διασκεδάζουν. Στη συνέχεια, στην οθόνη εμφανίστηκε η συσκευασία «**Εργαστήριο Ρομποτικής Rombotech**» και εκφωνήθηκαν τα εξής: «**Συναρμολόγησε το πρώτο σου ρομπότ. Προγραμματίσέ το και οδήγησέ το. Μάθε τα μυστικά της ρομποτικής**». Στην οθόνη αναγράφηκαν, κατά τη διάρκεια της διαφήμισης, τα εξής: «**Εύκολη συναρμολόγηση**», «**Ένα αληθινό ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ROBOT**», «**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΕ ΤΟ**», «**Απομνημονεύει, εκτελεί πάνω από 50 εντολές**», «**Γνώρισε τον κόσμο της Ρομποτικής!**». Ταυτόχρονα προβλήθηκαν πλάνα με δύο παιδιά τα οποία ενθουσιασμένα παρακολουθούσαν ένα συναρμολογημένο ρομπότ, που προχωρούσε κρατώντας ένα μολύβι. Στο τέλος της διαφήμισης αναφέρθηκαν

τα εξής: **«Μαθαίνω και Δημιουργώ: Super Χημεία και Εργαστήριο Ρομποτικής».**

6. Στις **21.12.2016**, ημέρα Τετάρτη, μεταξύ των ωρών **17:25 – 17:35**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση του παιδικού παιχνιδιού «Ναι ή Όχι»**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης προβλήθηκε στην οθόνη η συσκευασία του επιτραπέζιου παιχνιδιού **«Ναι ή Όχι»**, καθώς και το περιεχόμενό της (κάρτες, πιόνια κτλ) και μεταδόθηκαν **πλάνα όπου τα μέλη μιας χαρούμενης οικογένειας διασκεδάζαν παίζοντας με το επιτραπέζιο παιχνίδι**. Συγκεκριμένα, ένα κορίτσι κρατούσε μια απ' τις κάρτες του παιχνιδιού και απηύθυνε ερωτήσεις στον πατέρα της:

- **«Ξέρεις τι καιρό θα κάνει αύριο;»**
- **«Ξέρω».**
- **«Σου αρέσει ο ήλιος ή η βροχή;».**
- **«Η βροχή».**
- **«Η βροχή;»**
- **«Ναι».**
- **«Έχασες!»**

Ακολούθως, ένας κουβάς με νερό άδειασε στο κεφάλι του πατέρα και τα δύο παιδιά μαζί με την μητέρα τους γελώντας έδειξαν τον πατέρα, λέγοντάς του: **«Έχασες!»**. Στην οθόνη αναγράφηκαν κατά τη διάρκεια της διαφήμισης τα εξής: **«900 ερωτήσεις», «Απάντησε γρήγορα», «Ερώτηση Παγίδα» και «Πρόσεξε μη χάσεις».**

7. Στις **21.12.2016**, ημέρα Τετάρτη, μεταξύ των ωρών **18:00 – 18:10**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών «Super Χημεία» και «Εργαστήριο Ρομποτικής»**, της σειράς επιτραπέζιων παιδικών παιχνιδιών **«Μαθαίνω και Δημιουργώ»**, κατά παράβαση του **άρθρου**

33(5)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 5.

8. Στις **21.12.2016**, ημέρα Τετάρτη, μεταξύ των ωρών **18:00 – 18:10**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση του παιδικού παιχνιδιού «Ναι ή Όχι»**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 6.

9. Στις **21.12.2016**, ημέρα Τετάρτη, μεταξύ των ωρών **21:25 – 21:35**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών «Jenga Classic», «Jenga Boom» και «Jenga Gold»**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης εκφωνήθηκαν τα εξής: **«Jenga κλασικό, φτάσε τον πύργο σου στα σύννεφα, Jenga Boom, ενάντια στο χρόνο και νέο Jenga Gold, με χρυσά τουβλάκια. Ανακάλυψε πόσο Jenga Master είσαι!»**. Ταυτόχρονα στην οθόνη προβλήθηκαν πλάνα με δύο παιδιά που έπαιζαν με το Jenga κλασικό, στήνοντας τα τουβλάκια τους και προσπαθώντας να φτιάξουν ένα ψηλό πύργο, ο οποίος σε κάποια στιγμή κατέρρευσε. Ακολούθως, προβλήθηκε το περιεχόμενο των Jenga Boom και Jenga Gold και στο τέλος της διαφήμισης προβλήθηκαν και οι τρεις συσκευασίες των προαναφερθέντων παιχνιδιών: **Jenga κλασικό, Jenga Boom και Jenga Gold**.

10. Στις **22.12.2016**, ημέρα Πέμπτη, μεταξύ των ωρών **18:30 – 18:40**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση του παιδικού παιχνιδιού «Twister»**, κατά

παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(iii)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης προβλήθηκε στην οθόνη η επιγραφή «ΑΣΚΗΣΗ TWISTER» μαζί με το χαλάκι Twister με τους χρωματιστούς κύκλους, ενώ σε επόμενο πλάνο εμφανίστηκαν κορίτσια πάνω στο χαλάκι να έχουν τοποθετήσει τα χέρια και τα πόδια τους στους κύκλους. Ακολούθως, προβλήθηκε πλάνο με τον δείκτη στο χρωματιστό ταμπλό του παιχνιδιού να γυρίζει και τα κορίτσια να αλλάζουν τις στάσεις τους σώματός τους πάνω στο χαλάκι Twister. Παράλληλα εκφωνήθηκαν τα εξής: **«Γυμνάσου με Twister. Tw - twister. Τεντώσου και κινήσου. Κι – κινήσου. Βάλε χέρια κάτω και πάλι πάνω. Πόζαρε τρελά, ασκήσου με χαρά»**. Στο τέλος της διαφήμισης προβλήθηκε πλάνο με την συσκευασία, το χαλάκι και το ταμπλό των χρωμάτων με το δείκτη του Twister, ενώ αναφέρθηκαν τα εξής: **«Twister. Ξύπνα το σώμα σου»**.

11. Στις **23.12.2016**, ημέρα Παρασκευή, μεταξύ των ωρών **19:55 – 20:05**, ο οργανισμός μετέδωσε **διαφήμιση των παιδικών παιχνιδιών «Monopoly – Ηλεκτρονική Τράπεζα» και «Monopoly-Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα»**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(i)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της διαφήμισης εκφωνήθηκαν τα εξής: **«Monopoly ηλεκτρονική τράπεζα, κι ο κόσμος γίνεται δικός σου μ' ένα χτύπημα της κάρτας. Και νέα Monopoly Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα. Οι πιστωτικές αντικαθιστούν τα χρήματα, κι όλες οι κάρτες διαβάζονται ηλεκτρονικά. Παιχνίδι αστραπή! Με Monopoly Ηλεκτρονική και Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα»**. Κατά τη διάρκεια της διαφήμισης μεταδόθηκαν πλάνα όπου μια παρέα παιδιών διασκεδάζε, παίζοντας με τα δύο παιχνίδια. Το περιεχόμενο των παιχνιδιών ήταν ευκρινές, όπως για παράδειγμα οι κάρτες και το ηλεκτρονικό μηχάνημα. Ταυτόχρονα, προβλήθηκαν στην οθόνη οι δύο

συσκευασίες των παιχνιδιών «**Monopoly ηλεκτρονική τράπεζα και νέα Monopoly Κορυφαία Ηλεκτρονική Τράπεζα.**

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού του Συμβουλίου και Δικηγόρου του κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **20.3.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄)**, ζήτησε όπως επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο και λάβει αντίγραφα ουσιωδών εγγραφών.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **22.3.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄)**, κάλεσε τον οργανισμό να εμφανιστεί στα γραφεία της στις 28.3.2017 και ώρα 10:00 για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Στις **28.3.2017**, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Χριστίνα Παρασκευά παρουσιάστηκε στα γραφεία της Αρχής και προέβηκε σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Ο οργανισμός, με επιστολή του κ. Παπαφιλίππου ημερομ. **10.4.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ΄)**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση, εκ των οποίων και έκθεση γεγονότων ημερομ. **1.3.2017** από τον Διευθυντή Πωλήσεων του οργανισμού κ. Νίκο Κωτσονόπουλο (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ΄**).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως έχουν εκφρασθεί από τον Δικηγόρο και Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τον Διευθυντή Πωλήσεων του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω διαφημίσεων, κρίνουμε ότι:

- Στις **17.12.2016**, ημέρα Σάββατο, μεταξύ των ωρών
  - ο **17:20 – 17:30 (υποστοιχείο 1)**

ο οργανισμός μετέδωσε διαφήμιση 2 παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται από την Νομοθεσία, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(ii)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 [Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται αναλυτικά στην σελίδα 3 της παρούσας απόφασης].

- Στις **18.12.2016**, ημέρα Κυριακή, μεταξύ των ωρών
  - **22:10 – 22:20 (υποστοιχείο 2)**

ο οργανισμός μετέδωσε διαφήμιση 3 παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται από την Νομοθεσία, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(ii)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 [Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 3 – 4 της παρούσας απόφασης].

- Στις **20.12.2016**, ημέρα Τρίτη, μεταξύ των ωρών
  - **19:25 – 19:35 (υποστοιχείο 3)**
  - **21:25 – 21:35 (υποστοιχείο 4)**

ο οργανισμός μετέδωσε διαφημίσεις 2 παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται από την Νομοθεσία, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 [Τα γεγονότα των υποστοιχείων 3 - 4 εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 4 – 5 της παρούσας απόφασης].

- Στις **21.12.2016**, ημέρα Τετάρτη, μεταξύ των ωρών
  - **17:25 – 17:35 (υποστοιχεία 5 και 6)**
  - **18:00 – 18:10 (υποστοιχεία 7 και 8)**
  - **21:25 – 21:35 (υποστοιχείο 9)**

ο οργανισμός μετέδωσε διαφημίσεις 6 παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται από την Νομοθεσία, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998

μέχρι 2016 [Τα γεγονότα των υποστοιχείων 5 - 9 εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 5 – 7 της παρούσας απόφασης].

- Στις **22.12.2016**, ημέρα Πέμπτη, μεταξύ των ωρών
  - ο **18:30 – 18:40 (υποστοιχείο 10)**
ο οργανισμός μετέδωσε διαφήμιση παιδικού παιχνιδιού σε ώρες που απαγορεύεται από την Νομοθεσία, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(iii)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 [Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται αναλυτικά στη σελίδα 8 της παρούσας απόφασης].

- Στις **23.12.2016**, ημέρα Παρασκευή, μεταξύ των ωρών
  - ο **19:55 – 20:05 (υποστοιχείο 11)**
ο οργανισμός μετέδωσε διαφήμιση 2 παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που απαγορεύεται από την Νομοθεσία, κατά παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(i)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 [Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 8 – 9 της παρούσας απόφασης].

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στις επιστολές του Προέδρου του Διοικ. Συμβουλίου - Δικηγόρου του και του Διευθυντή Πωλήσεων του οργανισμού ημερομ. 10.4.2017 και 1.3.2017 αντίστοιχα, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Ως προς τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν.42 της Κ.Δ.Π.10/2000», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και επισημαίνει ότι, κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε, ακολουθεί πιστά τη Νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία, μεταξύ των οποίων και ο Κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Σε σχέση με τον ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «ο ερευνών λειτουργός δεν έχει διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα και δεν έχει συλλέξει μαρτυρία από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα», «το ‘πόρισμα’ του ερευνώντος λειτουργού δεν περιέχει κανένα απολύτως εύρημα, σχόλιο ή / και συμπέρασμα» και «αρκείται σε μια απλή καταγραφή των επίδικων άρθρων του Νόμου και των επίμαχων εκφράσεων», ενώ είναι «ανύπαρκτη η οποιαδήποτε διερεύνηση», η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Η ερευνώσα Λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά της σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας μετά από την παρακολούθηση του προγράμματος του οργανισμού, όπως αυτό μεταδόθηκε στις **17 – 23.12.2016**, μεταξύ των ωρών **17:00-23:00**. Το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. **10.2.2017**, είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος. Ακολούθως, η Αρχή, με βάση τα ενώπιον της στοιχεία έκρινε ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση και προχώρησε στην προώθησή της.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα της Λειτουργού **Αρ. Φακ. Πρ. 27/2017(1)** ημερομ. **10.2.2017**, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ήτοι, οι ημερομηνίες και ώρες των παραβάσεων, η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τη Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος. Στο σημείωμα της Λειτουργού επισυνάπτεται επίσης σχετικός πίνακας με τις πιθανές παραβάσεις. Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε Λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη

συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία, τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα της Λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή στην υπό εξέταση υπόθεση (όπως πράττει σε όλες τις υποθέσεις), ακολούθησε πιστά τις πρόνοιες της υφιστάμενης Νομοθεσίας και τους κανόνες της δίκαιης δίκης και της φυσικής δικαιοσύνης. Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία – συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών εισηγήσεων του οργανισμού – για τις πιθανές παραβάσεις που αντιμετωπίζει ο οργανισμός, θα κρίνει και θα αποφασίσει ανάλογα για τη στοιχειοθέτησή τους ή μη.

Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νεομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμους του 1998 μέχρι 2016 και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) και η Λειτουργός ενήργησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει η σχετική Νομοθεσία. Κατά συνέπεια, η Αρχή απορρίπτει τους σχετικούς ισχυρισμούς και θέσεις του οργανισμού.

Επί της ουσίας της υπόθεσης και αναφορικά με τον ισχυρισμό στις παραβάσεις των υποστοιχείων 1 – 3, 6 και 8 – 11, όπως καταγράφονται στην έκθεση γεγονότων ημερομ. 1.3.2017 του κ. Κωτσονόπουλου, όπου σημειώνεται ότι πρόκειται για διαφημίσεις παιχνιδιών, στις οποίες «μπορούν να συμμετέχουν όλες οι ηλικίες» και στα υποστοιχεία 5 και 7, όπου αναφέρεται ότι οι συμμετέχοντες «εξασκούνται για τα μαθήματα Χημείας και Επιστήμης», γίνεται ουσιαστικά παραδοχή από τον οργανισμό, ότι στα παιχνίδια μπορούν να συμμετέχουν και παιδιά. Παράλληλα, ως προς το ότι οι εν λόγω διαφημίσεις μεταδόθηκαν «καθότι μέχρι σήμερα υπήρχε η κατανόηση με την Αρχή

Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ότι διαφημίσεις για επιτραπέζια και εκπαιδευτικά παιχνίδια, τα οποία είναι ωφέλημα στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών, μπορούν να μεταδίδονται όλες τις ώρες», πρόκειται για αυθαίρετους ισχυρισμούς. Ακόμα και αν ορισμένα παιχνίδια έχουν εκπαιδευτικό χαρακτήρα, δεν αναιρείται η φύση τους ως παιχνιδιών και ως εκ τούτου η διαφήμισή τους εξακολουθεί να υπάγεται σε περιορισμούς, από την Νομοθεσία, ως προς την ώρα μετάδοσής τους. Εξάλλου στο άρθρο 33(5) του προαναφερθέντος Νόμου, δεν γίνεται διάκριση ανάμεσα στον εκπαιδευτικό - επιμορφωτικό και στον αμιγώς ψυχαγωγικό χαρακτήρα και φύση των παιχνιδιών. Συνεπώς όλες οι διαφημίσεις παιδικών παιχνιδιών υπόκεινται στους χρονικούς περιορισμούς που θέτει το πιο πάνω άρθρο.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού για το υποστοιχείο 4 και την μετάδοση της διαφήμισης στις 20.12.2016, μεταξύ των ωρών 21:25 – 21:35, η οποία «μεταδόθηκε μόνο μια φορά από λάθος υπολογισμό στην ώρα μετάδοσης του διαφημιστικού διαλείμματος» και «η διαφήμιση ως παιχνίδι είχε προγραμματιστεί να παίξει μετά τις 22:00 όπως προβλέπεται αλλά εκ παραδρομής το διάλειμμα έγινε λίγα λεπτά πριν τις 22:00», η Αρχή παρατηρεί ότι δεν πρόκειται για ολιγόλεπτο λάθος, το οποίο θα μπορούσε να κατανοήσει, αλλά για λανθασμένο υπολογισμό 35 λεπτών. Εν πάση περιπτώσει, ο οργανισμός έχει την αποκλειστική ευθύνη, ούτως ώστε αυτό που μεταδίδεται από τις οθόνες του να συνάδει με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας. Κατ' επέκταση είναι ευθύνη του οργανισμού να διατηρεί τον αναγκαίο εξοπλισμό και να έχει τεχνική αρτιότητα, ώστε να διασφαλίζεται μεταξύ άλλων ο απρόσκοπτος και ομαλός προγραμματισμός των διαφημίσεων που μεταδίδει.

Τέλος, σε ό, τι αφορά στο θέμα της διεξαγωγής πλήρους ακροαματικής διαδικασίας, καθώς και της αναφοράς του οργανισμού στο δικαίωμα ακρόασης και στις αρχές της δίκαιης δίκης, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Η Αρχή με επιστολή της προς τον οργανισμό ημερομ. 26.4.2012, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Έχουμε εξετάσει με κάθε σοβαρότητα τις θέσεις σας, όπως αυτές καταγράφονται στην εν λόγω επιστολή. Σε συνεννόηση ωστόσο και με τους Νομικούς μας Σύμβουλους και αφού εξετάσαμε διεξοδικώς το ζήτημα, θεωρούμε ότι το ορθό είναι όπως η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επιμένει στη διαδικασία εξέτασης παραβάσεων που καθιέρωσε με σχετική της απόφαση και για την οποία έχετε ενημερωθεί.

Η εν λόγω διαδικασία, κατά την άποψη της Αρχής, λαμβάνει ορθά, σφαιρικά και εξισορροπημένα υπόψη όλα τα αναγκαία και ουσιώδη δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου, τόσο της διασφάλισης σε απολύτως ικανοποιητικά πλαίσια και βαθμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των ενδιαφερόμενων οργανισμών, όσο και την υποχρέωση της Αρχής, στα πλαίσια του δημοσίου συμφέροντος, όπως λαμβάνονται έγκαιρα, επίκαιρα και, άνευ καθυστέρησης οι όποιες αποφάσεις».

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση το Σύνταγμα, τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στο θεμελιώδες δικαίωμα της ακρόασης καθώς και οι αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου. Το δικαίωμα ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικουμένου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού οργανισμού.

Το δικαίωμα ακρόασης ρυθμίζεται από το άρθρο 43 (4) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99, ο οποίος κωδικοποιεί τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου.

Το άρθρο 43, στο εδάφιο (4) ορίζει τα εξής:

«43. (4) Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο.».

Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός 42 (6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ10/2000), αναφέρει (οι υπογραμμίσεις δικές μας) :

(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω:

(α) αποστέλλεται αντίγραφο της πιθανής παράβασης ή του παραπόνου στο σταθμό εναντίον του οποίου γίνεται η καταγγελία·

(β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως·

(γ) η Αρχή έχει εξουσία:

(i) να καλέσει μάρτυρες και να απαιτήσει την προσέλευσή τους, όπως και την προσέλευση του καθ' ου η καταγγελία, καθώς και του παραπονούμενου·

(ii) να αποδεχτεί οποιαδήποτε μαρτυρία γραπτή ή προφορική, έστω κι αν αυτή δε θα γινόταν δεκτή σε πολιτική ή ποινική διαδικασία·

(iii) να απαιτήσει προσαγωγή κάθε εγγράφου ή άλλου τεκμηρίου που σχετίζεται με την υπόθεση.

Η παράγραφος (6)(γ)(i) του Κανονισμού 42, ως ανωτέρω, αποτέλεσε αντικείμενο της **Προσφυγής 1879/2012, Sigma Radio T.V. Public Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομηνίας 22.7.2016**, στην οποία το Διοικητικό Δικαστήριο αποφάσισε τα πιο κάτω:

«Εντούτοις, από την παράγραφο 42(6)(γ)(ι) των Κανονισμών προκύπτει ότι η καθ'ής η αίτηση δεν έχει υποχρέωση να καλεί τον καταγγελλόμενο απλά έχει την εξουσία να το πράξει. Συγκεκριμένα:

«(γ) Η Αρχή έχει εξουσία –

(ι) Να καλεί μάρτυρες και να απαιτήσει την προσέλευσή τους, όπως και την προσέλευση του καθ'ού η καταγγελία, καθώς και του παραπονούμενου.»

Συνεπώς προκύπτει ότι η καθ'ής η αίτηση ενήργησε εντός των πλαισίων που καθορίζονται από την οικεία νομοθεσία.»

Η Αρχή επισημαίνει ότι, το ζήτημα της γραπτής ή προφορικής ακρόασης του διοικούμενου/ενδιαφερόμενου, αποτέλεσε αντικείμενο αριθμού αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα:

Στην Αναθεωρητική Έφεση 57/2006, Νικόλας Τζιωνής ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας 23/12/2009 αποφασίστηκε ότι :

«Η ιεραρχική προσφυγή, δεν εξυπακούει απαραίτητα διαδικασία «προφορικής» ακρόασης. Είναι αρκετό το ότι ο εφεσείων είχε την ευκαιρία να εκθέσει τους δικούς του λόγους για τους οποίους ζητούσε αναθεώρηση της Ειδοποίησης Επιβολής. Σύμφωνα με το Άρθρο 43(4) του Ν.158(Ι)/99, η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο Νόμος ορίζει το αντίθετο. Στην προκείμενη περίπτωση ο σχετικός νόμος, δηλαδή οι Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμοι, δεν επιβάλλουν οποιαδήποτε υποχρέωση για προφορική ακρόαση του ενδιαφερομένου».

Στην Προσφυγή 43/98, 1. Δήμητρας Χρ. Ορφανού 2. NIKEAS TRADING CO. LTD v. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 29/7/1999 αποφασίστηκε ότι :

«Το δικαίωμα ακρόασης είναι ένα από τα πιο βασικά δικαιώματα των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης. Το δικαίωμα ακρόασης συμπεριλαμβάνει περιπτώσεις όπου ο πολίτης κρίνεται για υπαίτια πράξη, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες ή όταν θα του επιβληθεί κάποιου είδους κύρωση.

Το δικαίωμα του πολίτη να ακουσθεί σε περιπτώσεις όπου εξετάζονται θέματα διοικητικού δικαίου δεν είναι απόλυτο.

Οι καθ' ων η αίτηση δεν είχαν οποιαδήποτε νομική υποχρέωση να καλέσουν τους αιτητές να εκφέρουν τις απόψεις τους. Οι αιτητές είχαν ήδη προβάλει εγγράφως τις απόψεις που βρίσκονταν ενώπιον του αρμόδιου οργάνου. Η εισήγηση των αιτητών απορρίπτεται».

Στην Προσφυγή 170/91 Ανδρέας Πετρίδης v. Υπουργού Οικονομικών και άλλων, ημερομηνίας 14/2/1992, αποφασίστηκε ότι:

«Το δικαίωμα ακρόασης του διοικούμενου στην διαδικασία έκδοσης πράξης που τον απειλεί είναι δικαίωμα δημοσίου δικαίου. Έχει αναγνωρισθεί σαν γενικός κανόνας ότι ένα πρόσωπο του οποίου , τα οικονομικά συμφέροντα επηρεάζονται από απόφαση που λαμβάνεται από δημόσια αρχή πρέπει να έχει την ευκαιρία να κάμει γνωστή την άποψη του στην αρχή αυτή.

Το δικαίωμα ακρόασης στο Διοικητικό Δίκαιο δεν ασκείται, κατά ανάγκη, με προφορική ακρόαση. Γραπτή παράσταση ικανοποιεί τούτο.

Στον αιτητή παρασχέθηκε η ευκαιρία».

Υπό το φως των πιο πάνω, η Αρχή κρίνει ότι, η διαδικασία που ακολουθήθηκε στην παρούσα υπόθεση και η οποία ακολουθείται από την Αρχή - όπως ενημερώθηκε ο οργανισμός με επιστολή της ημερομηνίας 26.4.2012-, επιτρέπει και ικανοποιεί το δικαίωμα ακρόασης του οργανισμού. Απορρίπτει συνεπώς τον ισχυρισμό του οργανισμού περί παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης του και των αρχών της δίκαιης δίκης.

Η Αρχή κρίνει σκόπιμο να τονίσει ότι η προβολή διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών σε ώρες που δεν επιτρέπεται από την κείμενη ραδιοτηλεοπτική Νομοθεσία συνιστά σοβαρή παράβαση, εξαιτίας του ότι το επίδικο πρόγραμμα αφορά ανήλικα άτομα, τα οποία είναι ευάλωτα στα μηνύματα που λαμβάνουν και ως εκ τούτου πρέπει να τυγχάνουν της μέγιστης δυνατής ευαισθησίας και προστασίας από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Τα παιδιά, εξαιτίας της νεαρής τους ηλικίας και της περιορισμένης εμπειρίας που διαθέτουν, είναι δυνατό να παρασυρθούν ή/και να παραπλανηθούν από τα διαφημιστικά μηνύματα (που συχνά περιέχουν καταναλωτικά μηνύματα), καθώς και από την επιθυμία τους να αποκτήσουν τα διαφημιζόμενα προϊόντα. Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο την προστασία των παιδιών. Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά θέτει περιορισμούς στην προβολή διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς.

Επιπλέον, η Αρχή θεωρεί πολύ σοβαρές αυτού του είδους τις παραβάσεις λαμβανομένου υπόψη ότι δεν έχουν όλες οι οικογένειες τη δυνατότητα να ικανοποιούν τις ανάγκες που δημιουργούνται στα παιδιά από τον καταγισμό τέτοιου είδους διαφημιστικών μηνυμάτων.

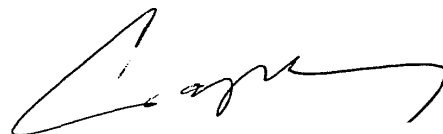
Εξάλλου, η προβολή διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών δεν απαγορεύεται εξολοκλήρου από τον προαναφερθέντα Νόμο. Ωστόσο, καθορίζονται κάποιοι χρονικοί περιορισμοί για τις ώρες προβολής τέτοιων διαφημίσεων, ούτως ώστε να προστατεύονται ανήλικα άτομα, τα οποία δυνατό να παρακολουθούν τηλεόραση κατά τις συγκεκριμένες ώρες.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 33(5)(α)** (υποστοιχεία 3 - 9), **33(5)(β)(i)** (υποστοιχείο 11), **33(5)(β)(ii)** (υποστοιχεία 1 - 2) και **33(5)(β)(iii)** (υποστοιχείο 10), των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δέκα (10) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 20/2017(1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 12 Ιουλίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφώντος Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

Η κ. Αγγελική Λαζάρου, Μέλος, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **10 Μαΐου 2017**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 33(5)(α), 33(5)(β)(i), 33(5)(β)(ii) και 33(5)(β)(iii)** των περι Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν τα εξής:

33(5) Η τηλεοπτική διαφήμιση παιδικών παιχνιδιών απαγορεύεται:

(α) Από τις 06.00 μέχρι και τις 22:00 καθημερινά·

(β) από τις 06.00 μέχρι τις 23.00 κατά τη διάρκεια -

(iv) των σχολικών αργιών όπως αυτές καθορίζονται στους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης,

(v) *του Σαββάτου και της Κυριακής,*

(vi) *των ημερών που προηγούνται των πιο πάνω.*

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **29.5.2017** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δέκα (10) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού του Συμβουλίου και Δικηγόρου του κ. Λουκή Παπαφιλίππου, ημερομ. **29.6.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην ως άνω επιστολή του Προέδρου και Δικηγόρου του, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Ως προς τον ισχυρισμό στο σημείο 1 της επιστολής ότι «η σύνθεση και / η λειτουργία της Αρχής πάσχει» και ότι «δεν υπήρξε νομότυπη κλήση του Μέλους κας Αγγελικής Λαζάρου για την συνεδρία από την οποία τελικά απουσίαζε και / ή η απουσία του είναι αδικαιολόγητη» η Αρχή δεν τον αποδέχεται και τον απορρίπτει. Η κ. Λαζάρου, όπως αναφέρεται στα σχετικά πρακτικά των συνεδριών, τα οποία περιλαμβάνονται στον φάκελο της υπόθεσης με αρ. 20/2017(1), ειδοποιήθηκε κανονικά τόσο για τη συνεδρία ημερομ. 22.2.2017, κατά την οποία προωθήθηκε η υπό αναφορά υπόθεση, όσο και για τη συνεδρία ημερομ. 10.5.2017, κατά την οποία η Αρχή εξέδωσε

απόφαση. Αυτό επιβεβαιώνουν τα αποδεικτικά έγκυρης αποστολής των σχετικών προσκλήσεων μέσω τηλεομοιότυπου (fax) στην κ. Λαζάρου αναφορικά με τις εν λόγω συνεδρίες, που υπάρχουν στον φάκελο της υπόθεσης με αρ. 20/2017(1), τον οποίο ο οργανισμός ζήτησε και είχε την ευκαιρία να επιθεωρήσει. Όπως επίσης αναφέρεται στα σχετικά πρακτικά, στη συνεδρία ημερομ. 22.2.2017, η κ. Λαζάρου δεν παρευρέθηκε λόγω ασθενείας, ενώ στις 10.5.2017, δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους. Γι αυτό και η κ. Λαζάρου, παρόλον ότι είναι παρούσα στη σημερινή συνεδρία, έχει αποχωρήσει και δεν συμμετέχει στην εκδίκαση της υπό αναφορά υπόθεσης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Θέση της Αρχής είναι ότι η αποστολή των προσκλήσεων στην κ. Λαζάρου ήταν καθόλα νομότυπη και η απουσία της από τις προηγούμενες δυο συνεδρίες, στις οποίες εκδικάστηκε η παρούσα υπόθεση, δεν επηρεάζει με κανένα τρόπο τη διαδικασία ή τις αποφάσεις της Αρχής σε σχέση με την υπόθεση.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό στο σημείο 2 της επιστολής ότι «παρانونόμως διεξήγαγε την 'έρευνα' και υπέβαλε πόρισμα, πρόσωπο το οποίο δεν αποτελεί λειτουργό Ραδιοτηλεόρασης, αλλά Νομικό», η Αρχή δεν τον αποδέχεται και αναφέρει ότι η διεξαγωγή της έρευνας και η υποβολή του πορίσματος έγινε από Λειτουργό Ραδιοτηλεόρασης, κι όχι Λειτουργό – Νομικό. Εν πάση περιπτώσει και στις δύο περιπτώσεις τα Σχέδια Υπηρεσίας προβλέπουν ότι ανάμεσα στα καθήκοντα και τις ευθύνες τους είναι να παρακολουθούν τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα των ιδιωτικών οργανισμών και να ετοιμάζουν εκθέσεις σχετικά με την τήρηση ή μη των προνοιών της νομοθεσίας, να καταγράφουν παράπονα του κοινού σχετικά με τα προγράμματα ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών, να προβαίνουν σε εξέταση τους και να ετοιμάζουν σχετικές εκθέσεις.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό στο σημείο 3 της επιστολής ότι «Η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν.42 της Κ.Δ.Π.10/2000», η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφασή της ημερομ. 10.5.2017 και συγκεκριμένα στις σελίδες 11 – 12, όπου έχει απαντήσει σχετικά.

Επιπλέον, ο ισχυρισμός του οργανισμού χαρακτηρίζεται από γενικότητα, αοριστία και ασάφεια, καθώς δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και επιχειρήματα που να αποδεικνύουν πώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η διαδικασία που ακολούθησε η Αρχή «είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν.42 της Κ.Δ.Π.10/2000».

Σε ό, τι αφορά στον ισχυρισμό επίσης στο σημείο 3 της επιστολής περί έλλειψης δέουσας έρευνας και συγκεκριμένα ότι «ο ερευνών λειτουργός δεν έχει διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα και δεν έχει συλλέξει μαρτυρία από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα», η Αρχή έχει απαντήσει σχετικά στην απόφασή της ημερομ. 10.5.2017 (σελίδες 12 – 13) και δεν έχει να προσθέσει οτιδήποτε περαιτέρω.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς στο σημείο 4 της επιστολής ότι «το ‘πόρισμα’ του ερευνώντος λειτουργού δεν περιέχει κανένα απολύτως εύρημα, σχόλιο και / ή συμπέρασμα» και «Αρκείται σε μια απλή καταγραφή των επίδικων άρθρων του Νόμου και των επίμαχων εκφράσεων», η Αρχή δεν τους αποδέχεται και παραπέμπει τον οργανισμό στα όσα έχει αναφέρει στον αντίστοιχο ισχυρισμό του οργανισμού περί έλλειψης δέουσας έρευνας.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό στο σημείο 5 της επιστολής ότι «τελεί η Αρχή υπό καθεστώς πλάνης περί τα πράγματα», η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 46 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/99, **«η διοίκηση ενεργεί με πλάνη περί τα πράγματα**

αν, κατά την άσκηση της διακριτικής της εξουσίας, στηρίζεται σε πραγματικά γεγονότα και προϋποθέσεις που είναι εξ αντικειμένου ανύπαρκτα ή αν παραλείπει να λάβει υπόψη της ουσιώδη πραγματικά γεγονότα». Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, κατά τη διαδικασία λήψης οποιασδήποτε απόφασης και διαμόρφωσης της κρίσης της, πάντοτε έχει ενώπιόν της και στη διάθεσή της όλα τα απαραίτητα πραγματικά γεγονότα και στοιχεία, καθώς επίσης και όλες τις εισηγήσεις των οργανισμών, τα οποία και λαμβάνει υπόψη.

Σύμφωνα με τον Ε. Σπηλιωτόπουλο: «Συνεπώς δεν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα, όταν η προσβαλλόμενη πράξη στηρίζεται σε υπαρκτές νομικές καταστάσεις και πραγματικά περιστατικά, τα οποία όμως έχουν εκτιμηθεί από το διοικητικό όργανο διαφορετικά, από ότι έπρεπε να εκτιμηθούν κατά τον ισχυρισμό του αιτούντος» (ΣΕ1186/1970) (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», δωδέκατη έκδοση, παράγραφος 511, σελίδα 138).

Ως εκ των ανωτέρω, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, ώστε να δικαιολογείται ο ισχυρισμός του οργανισμού για πλάνη της Αρχής περί τα πράγματα.

Η Αρχή διαφωνεί με τον ισχυρισμό που υποβάλλεται στο σημείο 6 της επιστολής ότι «η καταδικαστική απόφαση της Αρχής είναι εντελώς αναιτιολόγητη» και ότι «η ‘αιτιολογία’, η οποία δίνεται, είναι γενική και αόριστη και αποτελεί μια στερεότυπη αντιγραφή - επανάληψη του ίδιου γενικού ‘αιτιολογικού’ που δίνει η Αρχή σε όλες της τις πρόσφατες αποφάσεις». Η Αρχή στην ταυτάριθμη απόφασή της ημερομ. 10.5.2017, όχι μόνο απαντά στους ισχυρισμούς και στις θέσεις που ο οργανισμός εξέφρασε με τις επιστολές του ημερομ. 10.4.2017 και 1.3.2017, αλλά και αιτιολογεί πλήρως τα όσα σχετικά αποφάσισε. Τόσο το σχετικό με την υπόθεση πόρισμα (Αρ. Φακ. Πρ. 27/2017(1), ημερομ. 10.2.2017), όσο και η προαναφερθείσα

απόφαση της Αρχής, είναι πλήρως αιτιολογημένα, παρέχοντας όλα εκείνα τα στοιχεία που καθιστούν απόλυτα εφικτό το δικαστικό έλεγχο.

Τέλος, ως προς τον ισχυρισμό στο σημείο 8 της επιστολής για το δικαίωμα του οργανισμού «να ζητά τη διεξαγωγή πλήρους ακροαματικής διαδικασίας, στα πλαίσια του δικαιώματος ακρόασης και των αρχών της δίκαιης δίκης», η Αρχή έχει τοποθετηθεί σχετικά στην απόφασή της ημερομ. 10.5.2017, στις σελίδες 14 – 19, όπου και παραπέμπει τον οργανισμό.

Συνοψίζοντας, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θεωρεί, ως η απόφαση της ημερομ. 10.5.2017, πολύ σοβαρές αυτού του είδους τις παραβάσεις, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν έχουν όλες οι οικογένειες την οικονομική δυνατότητα να ικανοποιούν τις ανάγκες που δημιουργούνται στα παιδιά από τον καταγισμό τέτοιου είδους διαφημιστικών μηνυμάτων.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, προτού επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, την επανειλημμένη προβολή των διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών, καθώς και την ώρα μετάδοσής τους. Ειδικότερα ως προς την ώρα μετάδοσης, η Αρχή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι κατά τις πρωινές και τις απογευματινές ώρες (πριν τις 20:00) υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να παρακολουθούσε τηλεόραση μεγάλο ποσοστό μικρών παιδιών, που είναι πιο ευάλωτα στο περιεχόμενο των διαφημιστικών μηνυμάτων, παράγοντας που προσμετρήθηκε κατά την επιβολή της ποινής. Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις ως ακολούθως:

Για την παράβαση που έγινε στις **17.12.2016**, κύρωση ως εξής:

- Για την παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(ii)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016,

που έγινε μεταξύ των ωρών **17:20 – 17:30**, το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.

Για την παράβαση που έγινε στις **18.12.2016**, κύρωση ως εξής:

- Για την παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(ii)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, που έγινε μεταξύ των ωρών **22:10 – 22:20**, το διοικητικό πρόστιμο των **€250**.

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **20.12.2016**, κυρώσεις ως εξής:

- Για τις παραβάσεις του **άρθρου 33(5)(α)** (υποστοιχεία **3** και **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, που έγιναν μεταξύ των ωρών **19:25 – 21:35**, το διοικητικό πρόστιμο των **€500** (για την παράβαση στο υποστοιχείο **3**) και των **€250** (για την παράβαση στο υποστοιχείο **4**) , ήτοι το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€750**.

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **21.12.2016**, κυρώσεις ως εξής:

- Για τις παραβάσεις του **άρθρου 33(5)(α)** (υποστοιχεία **5 – 9**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, που έγιναν μεταξύ των ωρών **17:25 – 21:35**, το διοικητικό πρόστιμο των **€500** (για κάθε παράβαση στα υποστοιχεία **5, 6, 7** και **8**) και των **€250** (για την παράβαση στο υποστοιχείο **9**) , ήτοι το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€2.250**.

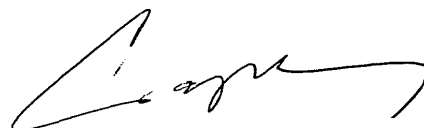
Για την παράβαση που έγινε στις **22.12.2016**, κύρωση ως εξής:

- Για την παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(iii)** (υποστοιχείο **10**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, που έγινε μεταξύ των ωρών **18:30 – 18:40**, **το διοικητικό πρόστιμο των €500.**

Για την παράβαση που έγινε στις **23.12.2016**, κύρωση ως εξής:

- Για την παράβαση του **άρθρου 33(5)(β)(i)** (υποστοιχείο **11**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, που έγινε μεταξύ των ωρών **19:55– 20:05**, **το διοικητικό πρόστιμο των €250.**

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€4.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.

